

Ἐφημερίς τῶν Κυριῶν

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ

ΣΥΝΤΑΣΣΟΜΕΝΗ ΥΠΟ ΚΥΡΙΩΝ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΡΙΑ

ΚΑΛΛΙΡΡΟΗ ΠΑΡΡΕΝ

Συνδρομηταὶ ἐγγράφονται εἰς τὸ Γραφεῖον τῆς

Ἐφημερίδος τῶν Κυριῶν

καὶ παρὰ τοῖς Βιβλιοπωλείοις Βίλμπεργκ καὶ Ἀβελίας

Ἐν τῷ Ἐξωτερικῷ δὲ παρ' ἅπασι τοῖς ἀντιπροσώποις ἡμῶν.

Σώματα πλήρη τοῦ α', β', γ', δ', ε', καὶ ς' ἔτους εὐρίσκονται παρ' ἡμῖν καὶ παρ' ἅπασι τοῖς ἀντιπροσώποις ἡμῶν.

Διὰ τὰ ἀνυπόγραφα ἄρθρα εὐθύνεται ἡ συντάκτις αὐτῶν Κυρία ΚΑΛΛΙΡΡΟΗ ΠΑΡΡΕΝ

Τὰ πεμπόμενα ἡμῖν χειρόγραφα δημοσιεύμενα ἢ μὴ δὲν ἐπιστρέφονται. — Ἀνυπόγραφα καὶ μὴ δηλοῦντα τὴν διαμονὴν τῆς ἀποστολέουσης δὲν εἶναι δεκτά. — Πᾶσα ἀγγελία ἀφορῶσα εἰς τὰς Κυρίας γίνεται δεκτή.

Αἱ μεταβάλλουσαι διευθύνσιν ὀφείλουσι ν' ἀποστέλλωσι γραμματόσημον 50 λεπτῶν πρὸς ἐπιτύπωσιν νέας ταινίας.

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ ΠΡΟΠΑΡΩΤΕΑ

Διὰ τὸ Ἐσωτερικὸν Δρ. 5
Διὰ τὸ Ἐξωτερικὸν φ.χ. 8

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΩΣ
11 Ὁδὸς Μουσοῦν 11

Ἀπέναντι Νέας Ἐφημερίδος

Γραφεῖον ἀνοικτὸν καθ' ἑκάστην ἀπὸ 10—12 π.μ.

Πᾶσα παρατήρησις ἐπὶ τῆς ἀποστολῆς τοῦ φύλλου γίνεται δεκτή μόνον ἐντὸς οκτῶ ἡμερῶν.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Εἰκὼν Μαργάριτας Ἀλβάνᾳ Μηνιατῆ. — Καθημεριναὶ ἐντυπώσεις — Εἰκὼν τοῦ ἠττημένου στρατιώτου. — Τί ἐπιβάλλει τὴν καταργήσιν τῆς πολυτελείας. — Ὁ Κορρέγιος καὶ τὸ ἔργον του (κατὰ τὴν Μαργாரίταν Ἀλβάνᾳ Μηνιατῆ). — Αἰ συνέπειαι τῆς φιλαρεσκείας (διήγημα ὑπὸ δος Ὀλγας Κούζη). — Τὰ ἔκθετα καὶ ἡ φιλανθρωπία (ὑπὸ κ. Σαπφούς Λεοντιάδος). — Ἡ ἀβρότης (ὑπὸ κ. Ἐλένης Γεωργιάδου). — Φθινοπωρινὰ ἄνθη. — Ρεζεντά. — Ἐπιφυλλίς.

ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΑΙ ΕΝΤΥΠΩΣΕΙΣ

Καλὴ μου φίλη,

Ὅταν σοῦ λέγω ὅτι καὶ αὐτὴ ἡ φύσις καὶ αὐτὸ τὸ κλίμα μας μετεβλήθη αὐτὸν τὸν καιρὸν, δὲν θέλεις νὰ τὸ πιστεύσῃς; Ἀκόμη ὁ Ὀκτώβριος δὲν διήνυσε καλὰ-καλὰ τὸ πρῶτον δεκαπενθήμερόν του καὶ μετὰ τῆς ραγδαίας καὶ συνεχεῖς βροχάς, ἰδοὺ ὅτι ἔχρημεν ψυχρὸν παγερόν καὶ οὐρανὸν ἐπὶ συνεχεῖς ἤδη ἡμέρας μολύβδινον, σκοτεινόν, μὲ ἐναλλαγὰς ἀπὸ ἰουκυάνου σκοτεινοῦ πρὸς τὸ μολυβδόφρον ἐκεῖνο, τὸ ὅποσον μόνον οἱ κάτοικοι τῆς ἀγγλικῆς πρωτεύουσας συνέβησαν νὰ βλέπουν ὑπὲρ τὰς κεφαλὰς των.

Μαῦρα λοιπὸν καὶ σκοτεινὰ παντοῦ καὶ εἰς τὴν φύσιν, ἢ ἐποῖα, ὅταν δὲν λούεται ἀπὸ τὰς ζωογόνους ἀκτῖνας τοῦ ἡλίου, ὁμοιάζει πρὸς πενθοφορημένην καὶ μελανόπεπλον γυναῖκα, καὶ εἰς τὰς ψυχὰς μας, αἱ ὁποῖαι ἀσφυκτικῶσι καὶ πνίγονται ὑπὸ τὸ βάρος τῶν τόσων μας ἔθνικῶν ἀτυχημάτων. Τὸ σκότος αὐτὸ τὸ ἠθικὸν ἐπαυξάνει τὸ θέαμα τῶν ἀτυχῶν στρατιωτῶν, οἱ ὁποῖοι ἐπανέρχονται ἀπὸ τὸν πόλεμον χλωμοί, λιπόσκαρκοι, ἐξητλημένοι,

καταβεβλημένοι, ὡσεὶ κύπτοντες ὄχι μόνον ὑπὸ τὸ βάρος τῆς φυσικῆς καταπονήσεως, ἀλλὰ καὶ μεγάλῃς ἠθικῆς ἀπογοητεύσεως, ἣν γενοῦν τὰ διαψευθέντα ὄνειρα καὶ αἱ φροῦδιαι ἐλπίδες, καὶ ὁ σβεσθεὶς ἐν τῇ ἠττηθέντουσιασμός.

Δὲν εἶχον ποτὲ, φίλη μου, φαντασθῆ τοὺς στρατιώτας μας, οἱ ὁποῖοι ἔφρευαν ἐν θριάμβῳ, συνωδευμένοι ἀπὸ τὰς ζητωκραυγὰς μας καὶ ραντισμένοι ἀπὸ τὰ ἄνθη μας, τοὺς ὁποῖους συνωδεύαν τόσαι εὐχαὶ μας καὶ τόσα δάκρυα

ἀγίας καὶ ἱερᾶς συγκινήσεως: δὲν εἶχον ποτὲ φαντασθῆ ὅτι οἱ ἄλκιμοι καὶ ρωμαλέοι ἐκεῖνοι ἄνδρες, οἱ ὁποῖοι ἔσπευσαν τόσον πρόθυμοι εἰς τὴν φωνὴν τῆς πατρίδος, θὰ ἐπανήρχοντο εἰς τοιαύτην κατάστασιν! Καὶ οἱ ἐπανελθόντες εἶναι βεβαίως χλωμοί, ἀσθενεῖς, μὲ τὰς παρεῖας διηυλακωμένας, μὲ τὸ βλέμμα ἐσβεσμένον, μὲ τὰ χεῖλη ὠχρὰ καὶ πλέσυν μέσα εἰς τὰ ἀπορρακωθέντα ἐνδύματά των, ὡς φαντάσματα καὶ σκιαὶ τοῦ παρελθόντος, περιάγουσαι ἐδῶ καὶ ἐκεῖ ζῶσαν τὴν εἰκόνα τῆς καταστροφῆς καὶ τῆς ὀδύνης, ἣν ἐδημιούργησεν εἰς τὸν τόπον μας ὁ ἀτυχῆς αὐτὸς πόλεμος! Κυρτοί, μὲ τὴν ράχιν καυθεῖσαν προῶρως, μὲ ὕψος καὶ στάσιν καὶ κινήσεις γερόντων, ἐνῶ ὅλοι εἶναι ἀκμαιοτάτης ἡλικίας, δίδουν εἰς τὸ σὺ-

ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ ΑΛΒΑΝΑ ΜΗΝΙΑΤΗ

νολόν των τὴν εἰκόνα τῆς ἠττης, ἣν μὲ ὀλίγας μόνον γραμμάς θὰ ἠδύνατο νὰ ἀπεικονίσῃ τις ἐπὶ τῆς ὀθόνης. Καὶ ἐὰν δὲν εἶχα ἐντελῶς ἐγκαταλείψει τὰ πινέλα καὶ τὰ χρώματά μου, σὲ βεβαίῳ ὅτι θὰ ἐπεχείρουν τὴν πράστατιν αὐτὴν τῆς ἠττης ὑπὸ τὴν μορφήν ἐνὸς καὶ μῖνου ἐκ τῶν ἐπανερχομένων στρατιωτῶν μας. Θὰ ἦτο τρομερόν, θὰ ἦτο ὀδυνηρόν καὶ ἀλγεινὸν τὸ θέαμα τῆς εἰκόνης αὐτῆς, διότι εἰς τὴν στάσιν καὶ τὸ βλέμμα

μόνον του στρατιώτου, ὅστις ἀντεμετώπισε τὸν θάνατον ἐπὶ τοῦ πεδίου τῆς μάχης, ὅστις ὠρειύθη τὸν θρίκμβον καὶ τὴν νίκη, ὅστις ἐκλάσσε τὴν ἦτταν καὶ τὰς ὑποχωρήσεις, ὅστις ἠσθάνθη τὴν φρικίαν τοῦ παρὰ τὸ πλευρὸν του πεσόντος συντρόφου του, ὅστις ἠρυσθίεν ἀπὸ ἐντροπῆν, ἐφ' ὅσον ἐβλεπε τὸν ἐχθρὸν νὰ τὸν ἐκτοπίζῃ καὶ καταλαμβάνῃ τὰς θέσεις του, ὅστις ἐπέινασεν, ἐδίψασεν, ἐρρίγησεν ὑπὸ τὴν χιόνα καὶ ἐφλέχθη ὑπὸ τὰς πυρίνας τοῦ ἡλίου ἀκτίνας, ὅστις ἐκοιμήθη τόσας φορὰς νηστικός καὶ διάβροχος καὶ εἶδε τὰ ἐνδύματά του νὰ ἀλλάξουν χρῶμα ἐπάνω του, καὶ τὴν σάρκα του νὰ ὑποβληθῇ εἰς βορὰν τῶν ρυπαρῶν ζωύφιων καὶ τὴν ὑγείαν του νὰ ὑποσκαφθῇ ὑπόουλος ὑπὸ τῆς τρομερᾶς νόσου τῶν κακουχιῶν καὶ τῶν στερησέων, μόνον τοιούτου ἀνδρὸς ἢ παραττασις δύναται νὰ δώσῃ πιστὴν καὶ ἀκριβῆ εἰκόνα ὅλων τῶν φρικαλεοτήτων τοῦ πολέμου καὶ τῶν ἀπαισιῶν τῆς ἦττης στιγμῶν.

Καὶ τοιαύτη εἰκὼν, ἐκτεθειμένη ἐπὶ μιᾶς προθήκης τῶν καταστημάτων τῆς οἰκίας Σταδίου, ὑποθέτω ὅτι θὰ ἀνεκοπτεν ὀλίγον τὸν ἐνθουσιασμὸν τῶν δαντῶν μας, οἱ ὅποιοι γαντοφορέμενοι, μὲ τοὺς μύστακας εἰς ἄγκιστρα μεταβεβλημένους, μυρωδάτοι, μὲ τὰς ἀμέμπτου τελειότητος καινουργεῖς τῆς ἐποχῆς ἐνδυμασίας των, τρέχουν εἰς ἄγραν καρδιῶν ἢ εἰς παράταξιν εἰς τὰς λέσχας καὶ τὰ καφενεῖα, εἰς τὰ ὅποια καὶ ὅταν οἱ στρατιῶτάί μας ἐμάχοντο, καὶ ὑπεχώρουν ἀπέναντι τοῦ ἀσυγκρίτως πολυκαριθμοτέρου ἐχθροῦ, αὐτοὶ ἐπαιζοῦν τὸ πιζζὴ καὶ τὴν παρτίδα τῶν τὰ χαρτιά, συζητοῦντες, κατατρίβοντες τὸν καιρὸν τῶν εἰς λόγια καὶ φωνασκοῦντες καὶ ἀρνούμενοι τὸν βραχίονά των πρὸς τὴν πατρίδα μεθ' ὅσης ἀδιαφορίας ἀρνοῦνται σήμερον τὴν συμπάθειαν καὶ συνδρομὴν των πρὸς ἐκείνους, οἵτινες τόσα ἔπαθον ὑπὲρ αὐτῆς.

Καὶ τὸ θέαμα τῆς εἰκόνας αὐτῆς θὰ ἐμετρίαζεν ἐπίσης τὴν σπουδὴν τῆς τάξεως τῶν κυριῶν καὶ δεσποινίδων μας, ὅπως ἐπαναλάβωσι τὸν μάταιον καὶ ἀσκοπον βίον τοῦ παρελθόντος· τὸν βίον τῶν ὑποδοχῶν καὶ ἐπισκέψεων, τὸν βίον τῶν ἀπογευματιανῶν καὶ τῶν ἐσπερίδων, καὶ τῶν μουσικῶν συναυλιῶν καὶ χορευτικῶν συναθροίσεων, διότι ἐπὶ τέλους θὰ τὰς ἠνάγκαζεν ἴτως νὰ ἐνοήσουν ὅτι ἡ ἦττα ἐνός λαοῦ, ὑπὸ τοιαύτας μάλιστα συνθήκας καὶ περιστάσεις εἶναι ἐν εἶδος ἐθνικοῦ θανάτου τῆς πατρίδος, διὰ τὸν ὅποιον μᾶς ἐπιβάλλεται νὰ πενήσωμεν ὅλα τὰ τέκνα τῆς.

Αὐτὸ, φίλη μου, ὀρείλομεν νὰ ἐνοήσωμεν ὑπὲρ πάντα ἄλλον ἡμεῖς αἱ γυναῖκες, μὲ τὴν λεπτότητα τῶν αἰσθημάτων καὶ τὸ τὰκτ, τὸ ὅποιον χαρακτηρίζει τὴν φύσιν μας καὶ τὸ ὅποιον μᾶς ὠδήγησεν εἰς τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν πρὸς τὴν πατρίδα καθήκοντων μας, κατὰ τὸ διαρρεῦσθαι αὐτὸ ἐξάμνηνον τῶν ἐθνικῶν μας συμφορῶν.

Τὸ κατὰ τῆς πολυτελείας ζήτημα

Τὸ αὐτὸ τὰκτ καὶ ἡ αὐτὴ ἀκριβολόγος τῶν ἐθνικῶν περιστάσεων μᾶς ἀντίληψις πρέπει νὰ πρωτοστατήσῃ, φίλη μου, καὶ εἰς τὸν καθ' ἑκάστην βίον μας, τὸν ἰδιωτικὸν καὶ κοινωνικόν. Εἰς γυναῖκας λαοῦ ἠττημένου καὶ ἔθνους οἰκονομικῶς κατεστραμμένου, τοῦ ὁποίου ξένα δικαστικοὶ κλητῆρες καὶ ἀντιπρόσωποι κατέσχον πάντα πόρον καὶ θὰ διαχειρίζονται ἐν τῷ μέλλοντι πᾶσαν πρᾶξιν, εἰς κοινωνικὴν διατελοῦσαν ὑπὸ τοιούτους ὄρους ἐπιβάλλεται αὐστηρὰ οἰκονομικοῦ συστήματος ἐφαρμογὴ καὶ

κατάργησις παντὸς πράγματος περιττοῦ, πάσης πολυτελείας. Εὐρισκόμεθα ἀκριβῶς εἰς τὸ σημεῖον πτωχεύσαντος οἰκογενειάρχου, εἰς τοῦ ὁποίου βεβήκως τὴν σύζυγον καὶ τὰ τέκνα δὲν ἐπιτρέπεται οὐδεμίαν πολυτέλειαν, οὐδεμίαν εὐμάρειαν, οὐδεμίαν σπατάλην. Ἡ πατρίς μας, ἡ χρεωκοπήτασα, δὲν εἶναι λέξις ἀφρημένη καὶ ἰδανική, ἀλλ' εἶναι ἡ μήτηρ τῆς μεγάλης οἰκογενείας, ἧς τέκνα εἴμεθα ὅλοι καὶ ὅλοι οἱ Ἕλληνες. Εἰς τὴν περίστασιν αὐτὴν τὰ τέκνα, τὰ εὐποροῦντα, τὰ τέκνα, τὰ δυνάμενα δὲν ἐπραξάν ὅ,τι θὰ ἐπραττον τὰ τέκνα οἰκογενειάρχου ἐν πτωχείᾳ. Δὲν ἤνοιξαν τὰ βαλάντιά των, ἵνα σώσουν τὴν τιμὴν καὶ τὸ γόητρον τοῦ ἑλληνικοῦ ὀνόματος. Ἀφοῦ δὲν ἐπράξαμεν τὸ στοιχειῶδες καθήκον, τὸ ὅποιον μᾶς ἐπέβαλλεν ἡ τιμὴ τῆς πατρίδος, ἀφοῦ ἐπροτιμήσαμεν νὰ φέρωμεν ἐπὶ τοῦ μετώπου τὸ στίγμα τῆς κακοπιστίας καὶ νὰ ἀνεχθῶμεν τὸ ὄνειδος τοῦ ἐλέγχου, δὲν πρέπει βεβαίως νὰ παρουσιάζωμεν καὶ πρὸ τῶν ὀμμάτων τοῦ πολιτισμένου κόσμου τὴν εἰκόνα τῆς ἀναισθησίας καὶ πωρώσεως, τῆς ἀναλγησίας καὶ ἀαισχυντίας, δαπανῶντες εἰς περιττὰ καὶ εἰς ἰκνοποιήτην ματαίαν ἐπιδείξεως καὶ ἀκαίρου καὶ ἀσκοποῦ ἐξέως πολυτελοῦς βίου.

Ἡ συνάδελφος «Ἐμτρός», ἡ ὁποία ἔθετε τὴ ζήτημα τῆς καταργήσεως τῆς πολυτελείας, ὡς ἀνάγκην ἐπιβαλλομένην ὑπὲρ τῆς ἐπικρατήσεως τῆς ἐγχωρίου βιομηχανίας, νομίζω ὅτι ἐπρεπεν εἰς τὰς προκληθείσας γνώμας καὶ συζητήσεις νὰ τὸνίσῃ περιστότερον τοὺς ἐθνικοὺς λόγους, οἵτινες μᾶς ἐπιβάλλουν τὴν περιστολὴν πάσης περιττῆς δαπάνης, οἵτινες ἐπιβάλλουν εἰς τὰς δυναμένας νὰ ἐξοδεύουν εἰς πράγματα περιττὰ τάξεις τὸν ἐπὶ τινὰ τοῦλάχιστον καιρὸν περιορισμὸν εἰς τὰ ἀπολύτως μόνον ἀναγκαῖα.

Ἐὰν ἡ τοιαύτη ἠθικὴ ὑποχρέωσις ὅλων τῶν Ἑλλήνων καὶ Ἑλληνίδων ὡς ἀτόμων δὲν γείνη ἀφ' ἑαυτῆς καταληπτὴ, ἐὰν ἀποδειχθῇ, ὅτι ἡ ἐθνικὴ μᾶς ἀνατροφή χωλαίνει τόσον, ὥστε νὰ μὴ εἴμεθα εἰς θέσιν νὰ ἀντιληφθῶμεν ὀρμεμφύτως τὴν ἀνάγκην τῆς μεταρρυθμίσεως τοῦ βίου μας καὶ τῶν ἐξέων καὶ συνθηῶν μας, τότε ἀντὶ νὰ ζητῶμεν μὲ λόγια μόνον καὶ μὲ συλλόγους τὴν περιστολὴν τῆς πολυτελείας, πρᾶγμα τὸ ὅποιον ὑπὸ τοιούτους ὄρους ἀγωγῆς καὶ μορφώσεως δὲν θὰ ἐπιτευχθῇ ποτέ, ἄς στρέψωμεν ὅλοι καὶ ὅλοι, οἱ δυνάμενοι, τὰ βλέμματά μας εἰς τὸ σχολεῖον, τὸ μορφωτήριον τοῦτο κέντρον τῶν λαῶν καὶ τῶν ἐθνῶν καὶ ἄς ζητήσωμεν ἰδίᾳ ἀπὸ τὰς παιδαγωγούς καὶ τοὺς παιδαγωγούς μας νὰ πράξωσιν εἰς τὸ μέλλον ὅ,τι δὲν ἐπραξάν ἀρκετὰ εἰς τὸ παρελθόν. Νὰ μορφῶνουν δηλαδὴ ἄνδρας καὶ γυναῖκας, ἐν μιᾷ λέξει κοινωνίαν, ἔχουσαν συνείδησιν τῶν στοιχειῶδων καθηκόντων τῆς καὶ πρὸς ἑαυτὴν καὶ πρὸς τὴν πατρίδα. Νὰ μὴ κουράζωμεν μόνον τὸν νοῦν τῶν παιδιῶν μας μὲ ἀφρημένας θεωρίας καὶ ἄχρηστα καὶ ἐπουσιῶδη πράγματα, ἐκ τῶν ὁποίων βρῖθουν, δυστυχῶς τὰ προγράμματά μας τὰ σχολικά, νὰ καταργήσονται ἐν μιᾷ λέξει τὴν σχολικὴν πολυτέλειαν καὶ νὰ ἐπιδοθῶν εἰς ἐκπλήρωσιν τοῦ ἀληθοῦς προορισμοῦ τοῦ σχολείου, τοῦ ἀληθοῦς προγράμματος ἀνατροπῆς ἐθνικῆς, ἧς ἐφάνημεν τόσον ὑστεροῦντες κατὰ τὰς δοκιμασίας τοῦ τελευταίου πολέμου.

Διότι δυστυχῶς, φίλη μου, εἰς τὰ σχολεῖά μας συνέβη ἀκριβῶς, ὅ,τι συμβαίνει εἰς τὴν πολιτείαν, ὅ,τι συμβαίνει εἰς τοὺς περισσοτέρους οἴκους. Δαπανοῦν καὶ αὐτὰ εἰς περιττὰ, ἐνῶ ὑστεροῦν κατὰ τὸ πλεῖστον εἰς τὰ τῆς πρώτης καὶ ἐπιειχοῦτης

ἀνάγκης. Τὴν εἰκόνα τῆς ἀσκοποῦ πολυτελείας ἀπαντᾷ τις σήμερον παντοῦ, καὶ τῆς ἀνεπαρκείας τῆς ζωῆς εἰς τὰς στοιχειωδέστερας αὐτῆς ἀνάγκας ἐπίσης παντοῦ.

Ἐὰν μὲ ἀκολουθήσῃ εἰς μίαν νοερὰν περιπλάνησιν ἀνὰ τὸν πρῶτον τυχόντα οἶκον τῶν διαφόρων κοινωνικῶν μας τάξεων, ὡς καὶ ἀνὰ τὰ σχολεῖά μας θὰ πεισθῆς ὅτι ὁ ἰσχυρισμὸς μου εἶναι ὀρθός, ὅτι δὲν λέγω ὑπερβολὴν χαρακτηρίζουσα καὶ τὴν κοινωνίαν μας καὶ τοὺς οἴκους μας καὶ τὰ σχολεῖά μας καὶ τὰ ἄτομά μας, δαπανῶντα εὐχαριστως καὶ ἀσκοπῶς εἰς τὰ περιττὰ καὶ ὑποβαλλόμενα εἰς στέρησιν τῶν ἀπολύτως ἀναγκαίων.

Ἄλλ' ἐπειδὴ σήμερον τὸ πόρισμα τῆς τοιαύτης περιπλάνησός μου θὰ καθίστα πολὺ μακροσκελὴ τὴν ἐπιστολήν μου, δι' αὐτὸ σὲ ἀφίνω, ἐπιφυλάσσομένη νὰ σοῦ εἴπω μετὰ ὀκτῶ ἡμέρας τὸ ἐξαγόμενον τῆς τοιαύτης μελέτης μου.

ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΑΙ ΣΕΛΙΔΕΣ

Ο ΚΟΡΡΕΓΙΟΣ ΚΑΙ ΤΟ ΕΡΓΟΝ ΤΟΥ

Δ

Ἡ ἐν Πάρμας αἰθουσα τοῦ Ἁγίου Παύλου προσέθεσε νέαν δόξαν εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Κορρεγίου καὶ συνετέλεσεν ὅπως, εὐθύς μετὰ τὴν ἐκτέλεσιν ταύτην, λάβῃ παραγγελίαν παρὰ τῶν Βενεδικτινῶν μοναχῶν δύο σπουδαιοτάτων ἔργων, τῆς τοιχογραφίας τῶν θόλων τῶν δύο μεγαλητέρων ναῶν τῆς Πάρμας, τοῦ καθεδρικοῦ καὶ τοῦ ναοῦ τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου. Πρὶν ἢ ἀνελθῆναι τὸ κολλοσιαστὸν τοῦτο ἔργον, ἐζήτησε καιρὸν νὰ σκεφθῆ, ἀποδεικνύων διὰ τούτου, ὅτι ἔθετε τὴν συνείδησιν του ὡς καλλιτέχνη ὑπεράνω τῆς φιλοδοξίας του καὶ μόνον ὅταν ἐπέισθη περὶ τῆς ἐπιτυχίας, συνήνεσε καὶ ἐπέδοθη εἰς τὸ ἔργον μετὰ πειρώδους σπουδῆς, σχεδιάζων ἀκάματος καὶ ἐκθέτων ὑπὸ τοὺς θόλους τὰ σχέδιά του, ἵνα πεισθῆ περὶ τῆς ἐντυπώσεως. Εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ θαυμασίου τούτου ἔργου κατηνάλωσε δέκα ἔτη τῆς ζωῆς του, ἀπὸ τοῦ 1520—1530. Ἐδῶκε δὲ δι' αὐτοῦ τὸ μέτρον τῆς ἀκμαιοτέρης ἐποχῆς τῆς μεγαλοφυΐας του. Ἐν τῷ μεταξύ ἐξέτελεσε τὰς ὠραιότερας ἐκ τῶν εἰκόνων του, μεταξύ τῶν ὁποίων καταλέγονται οἱ ἀρραβῶνες τῆς Ἁγίας Αἰκατερίνης, πολλὰ Παναγία, ἡ Ἀντιόπη, ἡ σχολὴ τοῦ ἔρωτος, ὁ Ἄγιος Ἰερώνυμος καὶ ἡ διάσημος νύξ τῶν Χριστουγέννων τῆς Δρέσδης.

Ἀπερροφημένος ἀπὸ τὴν ἐργασίαν του ὁ καλλιτέχνης ἐφοίτα σπανίως εἰς τὴν Αὐλὴν τῶν κομητῶν τοῦ Κορρεγίου, ἐνθα ἐγένετο πάντοτε δεκτός ὡς φίλος καὶ ἐνθα ἐκυριάρχει μίᾳ ἐκ τῶν διαπρεπεστέρων γυναικῶν τῆς ἀναγεννήσεως, ἡ Βερονίκη Γαμπάρα, σύζυγος τοῦ Γιλβέρτου X τοῦ Κορρεγίου, ἧτις εἶχε καταστῆ διάσημος διὰ τὴν πολυμαθεῖαν καὶ τὸ ποιητικὸν τάλαντόν της, ἀλλὰ κυριώτατα διὰ τὴν εὐπροσηγορίαν της, διὰ τὴν διαλεκτικὴν τῆς δεινότητά καὶ διὰ τὰς καλλιτεχνικὰς γνώσεις της, δι' ὧν γυνὴ τῆς κοινωνικῆς αὐτῆς θέσεως ἀνεδεικνύετο ἀληθῆς φιλολογικῆ ἐξοχότης. Μεθ' ὅλα ταῦτα αὐτὴ ὑστέρει πολὺ κατὰ τὴν αὐστηρὰν εὐγένειαν τῆς Βικτωρίας Κολόνα, καὶ κατὰ τὴν ἐπαγωγὸν γοητείαν τῆς Ἰουλίας δὲ Γκονζάγ καὶ τῆς Ὀλυμπίας Μοράτα.

Ἡ Βερονίκη Γαμπάρα πολὺ καθολικὴ καὶ πολὺ ὀρθόδοξος δὲν ὁμοιάζει ποσῶς πρὸς τὰς γυναῖκας, αἵτινες εἶχον ἀναπνεύσει τὸν ἀέρα τῶν μεταρρυθμίσεων. Ὅχι ὀλιγώτερον ἐκεῖ-

ναν ἀμέμπτου διαγωγῆς ἦτο σοφὴ καὶ γυνὴ τοῦ κόσμου ἐν ταύτῳ. Ἀδελφὴ ἐνός καρδινάλιου, ἀνταποκρίτρια τοῦ Βίμβου, φίλη τοῦ Καρόλου δεκάτου πέμπτου καὶ ὅλων τῶν ἐξοχῶν ἀνδρῶν τῆς ἐποχῆς της, εἶχε δώσει εἰς τὴν αἰθουσάν της ὄψιν τελείας ἀκαδημίας, ἐνθα ἔλαμπεν ἡ εὐφυΐα καὶ ἐβασίλευεν ἡ σοφία. Τὴν εἰκόνα τῆς μᾶς παρουσιάζει μὲ μέτωπον μούσης ἐπὶ προσώπου ὀλίγον σχολαστικοῦ. Αἱ ἐπιστολαὶ καὶ αἱ ποιήσεις της τὴν ἀναδεικνύουν γυναικᾶ ὑπερόχου μορφώσεως καὶ μεγάλης στιχογραφικῆς δυνάμεως. Οἱ βιογράφοι της τὴν ὀνομάζουν δεκάτην μουσάν καὶ τινες ἐξ αὐτῶν ὀμιλοῦν περὶ τῆς καλλονῆς της. Ἡ μεγάλη ἐπιτυχία της συνίστατο εἰς τὸ ὅτι εἴξευρε νὰ ἀκούῃ μετὰ χάριτος, νὰ ὀμιλῇ καὶ νὰ σιωπᾷ, ὅταν ἔπρεπε, νὰ ἐρωτᾷ μετὰ διακρίσεως, νὰ συνδιαλέγηται μετ' εὐφυΐας καὶ ζωηρότητος, χωρὶς σχολαστικισμὸν καὶ δειλίαν, ἐν μιᾷ λέξει νὰ λησμονῇ ἑαυτήν, ἵνα ἀναδεικνύῃ τοὺς ἄλλους.

Προσθέσατε εἰς ταῦτα τὴν τέχνην νὰ ἐπαινῇ καθ' ὑπερβολὴν τοὺς ἄλλους, νὰ φαίνεται ταπεινόφρων καὶ ἔχετε ὅλα τὰ ὅπλα, ἅτινα ἐξασφαλίζουν τὸ σκήπτρον εἰς τὴν κοινωνίαν τοῦ μεγάλου κόσμου, εἰς ὃν ἀνήκεν αὐτὴ. Ἐὰν λάθωμεν ὑπ' ὄψιν ὅτι ἡ γυνὴ αὐτὴ ἦτο γόνος μεγάλου οἴκου καὶ καθ' ὑπερβολὴν πλούσια, θὰ ἐνοήσωμεν πῶς κατέστη τόσον περιώνυμος καὶ διατὶ περιεστοιχίζετο πάντοτε ἀπὸ πρίγκηπας, ποιητὰς καὶ σοφοῦς, οἵτινες ἀπετέλουν τὴν αὐλὴν της εἰς τὴν ἐν Κορρεγίῳ ἔπαυλιν τὴν τόσον γελαστὴν καὶ εὐάρεστον ταύτην διαμονήν. Ἡ εὐχάρις τοποθεσία της καὶ οἱ ὠροῖοι κηποί της καθίσταν αὐτὴν ἀληθῆς ἐνδιαίτημα Μουσῶν. Λίμναι μὲ κρυσταλλώδη νερά, πηγαὶ μαρμάρινοι, σκιαῶδες πυκναὶ καὶ θυμιάσαι, κλωβαὶ πτηνῶν κεκρυμμένων εἰς λαβυρίνθους δένδρων, ἀναβρυτήρια καταβρέχοντα ἀκαταπαύστως τὸ σκοτεινὸν φύλλωμα τῶν πρασίνων δρυῶν, καὶ ἀρωματικὰ ἄνθη μεσημβρινῶν κλιμάτων, ἀνεπτυσσόμενα ὑπὸ τὴν σκιάν πλουσίας τοῦ βορρᾶ φυτείας, μετέβχλιν τὸν κήπον τοῦτον εἰς ἀληθῆ πρᾶδεισον. Ἐνταῦθα ἡ Βερονίκη Γαμπάρα ἐδέχετο Κάρολον τὸν δεκάτον πέμπτον καὶ ὅλην τὴν χορείαν τῶν εὐγενῶν καὶ σοφῶν τῆς ἐποχῆς της. Ἐνταῦθα ἐπεσκέπτετο αὐτὴν ὁ Ἀρίστος, ὁ εὐθυμότερος τῶν ποιητῶν καὶ ὁ διασημότερος ἐκ τῶν ἱπποτῶν τῆς ἐποχῆς του καὶ αὐτὸς ἀκόμη ὁ τρομερὸς Ἀρετίνος, ὁ χωρὶς ἐντροπῆν οὗτος διεφθαρμένος, ὁ κυνικώτερος καὶ ὁ μᾶλλον ἐπικίνδυνος τῶν ἐκμεταλλευομένων τὰ γράμματα, τὸν ὅποιον ἡ συνετὴ Βερονίκη περιποιεῖτο, ἐξασφαλίζουσα οὕτω καὶ αὐτοῦ τοὺς ἐπαίνους καὶ τὰ ἐγκώμια.

Θὰ ἦτο εὐκόλον εἰς τὸν Κορρέγιον νὰ λάβῃ σπουδαίαν θέσιν εἰς τὸν ὄμιλον τοῦτον, διότι ἡ Βερονίκη Γαμπάρα καὶ τὸν ἠγάπα καὶ τὸν ἐξετίμα Ἄλλὰ τί ὑπῆρχε κοινὸν μεταξύ αὐτοῦ καὶ τοῦ κόσμου τούτου; Ἐπρωτίμα λοιπὸν τὸ ἔργον του καὶ τὸν ἰδικόν του κόσμον.

Ἡ ἀπὸ τοῦ 1524—1528 περίοδος ὑπῆρξεν ἀναμφιβόλως σπουδαιοτάτη εἰς τὴν ζωὴν τοῦ Κορρεγίου. Ὅ,τι ἰδίᾳ καταπλήσθη εἶναι ἡ ἀνεξάντλητος ἡρεμία, ἡ ἀντανακλώσα εἰς τὰ ἔργα του τῆς ἐποχῆς ταύτης καὶ ἧτις παρετάθη μέχρι τέλους τῆς ζωῆς του, προσθέτουσα μείζονα δόξαν εἰς τὰ ἀριστουργήματα τοῦ χρωσθῆρος του.

Καὶ ὅμως ἡ κατάστασις τῆς Πάρμας κατὰ τὴν ἐποχὴν

εκείνην πολύ άπειχεν από του νά εμπνή τοιαύτας διαθέσεις. Μετά μακράν πολιορκίαν και πάλην τών αντίθετων κομμάτων, ή πόλις είχε και πάλιν ύποταχθή εις την διοίκησιν τής Έκκλησίας, ήν επηκολούθησεν εϋθής μετά την παύσιν του πολέμου, λιμός, ασθένεια και πανώλης. Τά χωρία είχαν έρημωθή και οι άγροί είχαν μείνει άκαλλιέργητοι. Άη βαρύν και νοσηρός έπνεεν εις όλην την πόλιν και περιέβλαλε τους κατοίκους ως νεκρικών σάβανον. Εις την μολυσμένη ταύτην ατμόσφαιραν, υπό την θνηκτηρόρον πνοήν τής πανώλους, οι άνθρωποι και οι υγιείς έτι είχαν παρκλύσει εκ του φόβου, ή υπό κυνικού εγωϊσμού.

Άνά την περιουσία ταύτην και πενθούσαν πόλιν εις μόνον άνθρωπος με τώ μέτωπον ήμερον και ήσυχον διέσχίζεν ανά πᾶσαν πρωίαν τās έρήμους όδους, μεταβαίνων εις τώ έργον του. Ήτο ο Κορορέγιος. Τό 1529, καθ' ή πανώλης δεκαέτισε τόσον την Πάρμαν, τόν εύρηκεν εις την θέσιν του, έργαζόμενον πυρετωδώς εις συμπλήρωσιν τής μεγάλης τοιχογραφίας του καθεδρικού ναού. Μέχρι τής στιγμής εκείνης, τώ πᾶν έν τή ζωή τῷ έμειδία. Είχε φθάσει εις τώ απόγειον τής ευφύιας και ευτυχίας. Τό πᾶν έλκμπεν εις τόν όρίζοντά του, τά έργα του, ο οικός του, οι φίλοι του, καθ' ήν στιγμην ο άγγελος του θανάτου ήλθε να κρούση την θύραν του. Τοῦ άφήρπασε τόν θεϊόν του Άλέγηρ, τόν μοναδικόν φίλον του Βαρτολόγη και τέλος την γυναϊκά του, ήτις εδούλευε μετρίοφρων εις την έστίαν του, φωτίζουσα τόν νοῦν του και θερμαίνουσα την καρδίαν του με τώ άγγελικόν της μειδίαμα. Ούδεις ειξεύρει πώς υπέστη τώ τραῦμα τοῦτο, άλλ' ούδεμία ύπάρχει άμφιβολία ότι ο πόνος του υπήρξε τόσον μέγας. Όσον μεγάλη και ισχυρά υπήρξεν ή προς την γυναϊκά του άγάπη του. Άλλ' ο Κορορέγιος ήτο εξ εκείνων, οτινες άντλοῦν εκ τής θλίψεως νέας διὰ την εργαίαν των δυνάμεις. Όχι μόνον λοιπόν εξηκολούθησε τώ έργον του μετ' όσης και πριν σπουδής, άλλά και εϋθής άμέσως εξωγράφησε τώ σύμπλεγμα τής Παραγίας, τής απαγομένης παρά τῶν άγγέλων. Ίσως τώ πρόσωπον εκείνο, εις τώ όποϊον ακτινοβολεί τόσον υπεράνθρωπος ευτυχία, τώ βλέμμα εκείνο τώ άντανακλών όλην την μαγειαν τῶν αϊωνίων άληθειών, άποτελεϊ τόν τελευταϊόν άποχαριτισμόν του Κορορείου προς την μόνην γυναϊκα, ήν ήγάπησε και την πίστιν του προς την θεότητα, ήν ελάτρευσε. Δέν ειξεύρομεν βεβχίως, άν ή εικὼν αύτη κλείη την ιστορίαν του έρωτός του, άποτελεϊ όμως την υπεράττην φάσιν τής μεγαλοφυίας του. Άκτινοβολεί υπέρ πᾶσαν άλλην θείαν τινά συγκίνησιν ήτις είναι ή υπεράττη σφαγίς τελειότητος τῶν καλλιτεχνικῶν έργων.

Κατά την Μαργαρίταν Άλβάνη Μηνιάτη

Η ΦΙΛΑΡΕΣΚΟΣ ΔΗΜΙΟΣ

Πρός μνηστήν μιας έσπέρας.

Δεσποινίς! από μιας ήδη έβδομάδος, καθ' ήν εύρίσκομαι εξηπλωμένος υπό την σκηνήν του στρατοπέδου, ριγών εκ του πυρετού, υπό την σκηνήν αύτην, εις ήν είδον εισερχομένους άνδρας ώχρούς εκ τής ασθενείας, νέους και ισχυρούς άλλοτε, ως υπήρξα έγώ και εκ τής οποίας είδον να εξέλθωσιν, οίμοι! τόσα πτώματα, έχον παραδόξους σκέψεις. Καθόσον τώ σῶμά

μου εξησθένει, ή καρδιά μου έμαλάττετο. Βλέπετε, πρέπει τις να υποφέρει όσον υπέφερα έγώ, διὰ να ένοήση όλα τά πάθη και να τά συγχωρήση.

Πόσον υπέφερα, ο Θεός μόνος και υμεϊς δεσποινίς, γνωρίζετε, διότι μόνος ο θεός και σεις γνωρίζετε πόσον σας ήγάπων.

Λέγω, σας ήγάπων, διότι σήμεραν εκ τής άγάπης μου αύτης, ήτις επλήρου πᾶσαν την υπαρκτήν μου, ήτις ώδήγει πᾶσάν μου πασχίν, εκάστην λέξιν μου, περιεστρέφοντο πᾶσαι αι σκέψεις μου, μοι φαίνεται ότι δέν μένει ή αίσθημά τι πολύ γλυκύ, πολύ τρυφερόν, πολύ αδελφικόν.

Δέν ζῶν ή δι' ύμῶν και δι' ύμᾶς, και έν τούτοις επήλθεν έν έμοί ή μεταβολή, ήν σας ανέφερον. Άναχωρῶ άνευ πόθου, άνευ θλίψεως, έν μόνον ζητῶν να ήσθε ευτυχής. Πρό όλίγου ο ιερεύς του Συντάγματός μου, όστις πρό πολλοῦ μένει έν τή νήσῳ ταύτη, ήλθεν όπως με εξομολογήση.

Ο δυστυχής δέν εγνωρίζε πῶς να θίξη τώ ζήτημα αυτό.

Τόν άφῆκα να όμιλήση επί μακρόν. Όμίλησε περί τής άνάγκης, ήν έχομεν πάντες να συνδιελκώμεν μίαν ήμέραν με τόν Θεόν, με παρεκάλει δε να τώ κάμω και έγώ σήμεραν. Τόν ήκουον, μειδιών, και αυτό τόν έστενοχώρει κάπως.

Επί τέλους τόν είδον κελῶς εις τους όφθαλμούς και τόν ήρώτησα: Με γνωρίζετε αιδεσαιμῶτα;

— Βεβχίως, ύπολοχαγέ.

— Ήδύνασθε λοιπόν να πιστεύητε μίαν μόνην στιγμην, ότι φοβοῦμαι τόν θάνατον; Είπέτε μου πόσος καιρός μοι μένει...

Υπήρξεν ειλικρινέστατος: μοι απήντησεν, ως αρχαϊός στρατιώτης θά απήντα εις συστρατιώτην του: Ή ζωή άνήκει εις τόν θεόν: άν δέν κάμη θκυμά τι, έντός δύο ώρῶν πιθκόν, ή μάλλον βεβχίως θά σας δικάζη.

Έλαβον την χειρά του: — Ευχριστῶ, τῷ είπον, ύπάρχει καιρός, κάμετε τώ χρέος σας.

Τούτο έγεινε μετά πολλής ζωηρότητος συνμιλήσαμεν ως συνάδελφοι, και υπήρξα ευτυχής, ήσθά θην μεγάλην ήρεμίαν έν έμοί, ήμα έδωκα λόγον τῶν πράξεών μου. Ων έν ειρήνη μετὰ του Θεού, δέν θέλω να αναχωρήσω, χωρίς να όμιλήσω μετ' ύμῶν, σήμεραν, ότε ή ασθένεια φονεύουσα τώ σῶμά μου, εξηφάνισε την υπερηφάνειαν εκ τής καρδίας μου.

Ενθυμείσθε, δεσποινίς, τās τόσον γλυκείας δι' έμέ στιγμάς, τās τόσον απομεμακρυσμένας ήδη, ός όμοῦ διήλθομεν εις την έπκυλιν τῶν γονέων σας εις τās Άρδένας; Είχον έλθει, ως φίλος του αδελφου σας, χωρίς να σας γνωρίζω. Κάποτε ο αδελφός σας μοι είχεν είπει ένῶ επλάττομεν σχέδια διὰ τās δικχοπίας μας:

— Θα γνωρίτης την αδελφήν μου και είμαι βέβχιος ότι ταχέως θά φιλιωθήτε. Είμαι τόσον κελή...

Όμολογῶ ότι δέν απέδιδον μεγάλην σημασίαν εις τους λόγους αυτούς. Ο αδελφός σας όμίλει περί ύμῶν, ως περί παιδίσκας, περι μαθητρίας τινός αξιαγάστου και τρυφεράς και έγώ δέν έσκεπτόμην ή τά δάση, ήτινα δέν εγνωρίζον, ήτινα με προσείλκων και τους άγριοχοίρους ός ήλιπον, ότι θά ήδύναμην να κυνηγήτω εις αυτά. Άμέσως άντελήφθη τής

εκπλήξεως και ταραχής μου, ότε σας είδον, και ένοήσατε ότι θα σας ήγάπων.

Τό αίσθημα αυτό, όπερ έμαντεύατε, σας απήρσασε; — πιστεύσατε ότι σήμεραν όμιλῶ άνευ έπάρσεως, δέν πιστεύω να σας απήρσασε, διότι άν οὐδέν επράξατε, όπως τώ αυτήσπε, μήπως επράξατέ τι όπως τώ έμποδίστητε;

Διήλθον πλησίον σας δεκαπέντε ήμέρας. Αί δεκαπέντε αύται ήμέραι υπήρξαν δι' έμέ ή υπεράττη τής ζωής μου απόλαυσις και σήμεραν σας ευγνωμονῶ διὰ τās ευτυχείς αύτάς στιγμάς.

Κατά τās δεκαπέντε αύτάς ήμέρας, ά: έζησα πλησίον σας. έχον την μεγίστην ευτυχίαν, ήν άνήρ δύναται να όνειρευθή:

Να εύρίσκαται πλησίον τής γυναϊκός, ήν αγαπά τρυφερώς, περιπαθῶς, και παρ' ής νομίζει ότι ανταγαπάται. Και είχον τώ δικαίωμα να τώ πιστεύσω, και όμολογήσατε ότι άν εκείνην την στιγμην εξήτουν την χειρά σας παρὰ του πατρός σας οὐδέν θα επράττετε, όπως μοι την άρνηθή. Άλλά σας ήγάπων πάρα πολύ, σας εθεώρουν τόσον άνωτέραν έμοῦ, όστε δέν ετόλμων να σας προσφέρω έμκυτόν, όπειος ήμην, τόσον μηδαμινός, τόσον κατώτερος ύμῶν, ως μοι έφαινετο. Έγίνετο λόγος περί εκστρατείας εις την Μαδαγασκάρην, και άπεφάσισα να υπάγω εκεί, όπως ζητήσω όλίγην δόξαν, νίαν έπωμίδα, και καταστῶ αξίος ύμῶν.

Εσπέραν τινά έχον τώ θάρρος να σας είπω πόσον σας ήγάπων, τί επόθουν, τί ήλιπζον. Σεις μειδιάσατε και μοι έφάνη ότι μοι ετεινάτε τώ μέτωπον. Ω! τώ φίλημα αυτό τής μνηστείας μας, τώ πρώτον, τώ τελευταϊόν, τώ μόνον, με έτρέλλανε. Και πράγματι οὔτω πρέπει να είχε, διότι άν δέν ήμην τρελλός, θα έννόουν ότι δέν με ήγαπάτε.

Εάν με ήγαπάτε, θα με αφήνατε να αναχωρήσω άνευ μίης λέξεως, άνευ ενός νεύματος, όπως με κρατήσητε;

Και έν τούτοις, ότε ανεχώρουν, ή χειρ σας ήτο ψυχρά, τά χείλη σας έτρεμον, και αυτό ήτο άρκετόν, όπως αναλάδω έλπίδα, όπως μοι δώση την δύναμιν, ήν έχειραζόμεν εκείνην την στιγμην, όπως ευελπιστῶ διὰ τώ μέλλον.

Μακράν ύμῶν δύνασθε να ήσθε βεβχίως, ότι οὔτε μία ήμέρα, οὔτε μία ώρα δέν παρήλθε, χωρίς να διευθυνθή ή σκέψις μου προς σας. Κατά τῶν κοπώσεων και τῶν ταλαιπωριών επάλαισα, ερειδόμενος εις την άνάμνησίν σας. Και όσον δεινότερα και φοβερώτερα ήτο ή πάλη, τόσον περισσοτέραν δύναμιν ήσθανόμην, όπως την νικήσω άφου διὰ σας επάλαιον.

Γνωρίζετε πάσας τās λεπτομερείας τής εκστρατείας εκ τῶν εφημερίδων, άλλ' εκείνο, τώ όποϊον δέν γνωρίζετε, είναι ή χαρά, ή ευτυχία, ήν ήσθάνθητε ότε ώνομάσθη ύπολοχαγός. Αυτή ή δευτέρα έπωμίς ήτο έν βήμα προς ύμᾶς. Δέν έβλεπον άλλον σκοπόν και αυτό ήτο άρκετόν όπως με καταστήτη όσον τώ δυνατόν ευτυχέστερον. Τέλος μετὰ την κατάληψιν τής Τανακρίθης, και άλλην ευχριστήσας με άνέμενον. Άλλά σήμεραν δέν γνωρίζω, άν πρέπει να καταρασθῶ ή να ευλογήσω την ήμέραν εκείνην. Τώ παρασθημον αυτό, τώ όποϊον άνέμενον από την αρχήν τής εκστρατείας, ο Σταυρός, τόν όποϊον θερμῶς επόθουν, με αυτόν μοι ήλθεν ή δυστυχία, αυτός με ήφάνισεν. Υπάρχουν κάποτε τόσον θλιβερά ευτυχία.

Επί έν σχεδόν έτος ήμην άνευ ειδήσεών σας. Εις την αρχήν τής εκστρατείας είχον λάθει μίαν επιστολήν του αδελφου σας, κατόπιν τίποτε. Μοι έγραψεν εκ νέου, και έχάθησαν αι επιστολαί του; . . . Έμείνατε λοιπόν δι' έμέ ή νεανίς, ήν είχον γνωρίσει, άνησυχοῦσα μετ' εκάστην μάχην, άνοπομονοῦσα, ότε ειδήσεις δέν ήρχοντο, τέλος άναμμένουσά με ως μνηστή άναμείνει τόν μέλλοντα σύζυγον της.

Αυτό ήτο τώ όνειρον. Όποία θλιβερά άνάνηψις!

Πρό δεκαπέντε ήμερῶν έφθασε τώ ταχυδρομείον, και πάντες έσπεύδομεν, να λάθωμεν ειδήσεις από την αγαπητήν μας Γαλλίαν, έγώ δ' ήμην ο πλέον άνοπόμονος. Προκίσθημά τι μοι έλεγεν ότι κάτι θα έμάθωνον περί ύμῶν. Εύρον την έπίσημον εφημερίδα, έν ή τώ όνομά μου άνεφέρετο μετὰ τῶν νεωστὶ παρασημοφορηθέντων, άλλά δέν είχον οὔτε μίαν επιστολήν, οὔτε μίαν λέξιν.

Εις γωνίαν τινά τής σκηνής εύρίσκετο δέμα εφημερίδων, μόλις ληφθεισῶν, παλαιῶν δε ήδη τριῶν μηνῶν. Έλαβον μίαν κατά τύχην. Διατί έλαβον αύτην; Διατί ή χειρ μου να συναντήση αύτην και όχι άλλην; . . . Την άνέπτυξα, ζητῶν τὰ κοινωνικά, ώσει κάτι να με ώθει εις αυτά. Έπανελάμβανον ότι τώ όνομά σας δέν εύρίσκετο εκεί, και έν τούτοις μία ακατάσχετος δύναμις μοι έλεγε. «Παρητήρησε!» Παρητήρησα: και μοι έφάνη ότι παρεφρόνουν. Τώ όνομά σας, τώ προσφιλές αυτό όνομα, όπερ τοσάκις είχον ψιθυρίσει, τώ όνομα αυτό όπερ τόσον ήγάπων, τώ όνομα όπερ με υπεστήριξε, με υπερήσπιζε, με προϋφύλαττε, με έπροστάτευε, τώ έβλεπον και μοι έφαινετο ότι εγέμιζε τώ φύλλον όλον.

Έπανεγίνωσκον και οὐδέν ένόουν. Διατί εύρίσκετο εκεί; Σεις μνηστευμένη με άλλον! δέν ήτο δυνατόν!

Και άίφνης διενόηθη ότι καθ' ήν στιγμην άνεγίνωσκον τās γραμμάς αύτάς, θα ήτο τετελεσμένον ίσως, θα ένυμφεύθητε, θα άνήκετε εις άλλον. . . Τότε διερράγη έν έμοί κάτι, τώ όποϊον μοι προξένησε πολὺν πόνον και έμενον εκεί αποβλακωμένος, παράφρων.

Περίξ έμοῦ, οι συνάδελφοί μου με συνέχαιρον διὰ την παρασημοφορίαν μου, και τους ήκουον χωρίς να τους έννοῶ με τώ μειδίαμα εις τά χείλη, τήν έλύσαν εις την καρδίαν, τόν θάνατον εις την ψυχήν. Με παρέσυρον, και τους ήκολούθουν χωρίς να τους έννοῶ, χωρίς να σκέπτομαι.

Όποία θλιβερά ήμέρα! Πάντοτε λοιπόν οὔτως έχει; Είναυ αδύνατον να λάβη τις εις την ζωήν χαράν, ήτις να μη φέρη μετ' αύτης έτι μεγαλύτεραν θλίψιν;

Εκείνην την ήμέραν, σας ζητῶ συγγνώμην δεσποινίς, ως πρό όλίγου εξήτησα συγγνώμην και από τόν Θεόν, κατηράσθη και σας και τόν Θεόν! Υπέφερα πάρα πολύ. Διατί να μην έχω αποθάνει ως τόσοι άλλοι, οτινες έπεθόμουν να μη ζήσωσιν; Ο Θεός άναμφιβόλως έκρινεν ότι δέν είχον πληρώσει την ποινήν τῶν πόνων.

Έμεινα οὔτω όκτώ ήμέρας, οὐδέν πιστεύων, οὐδέν έλπίζων πλέον. Τέλος ήμέραν τινά ήκούσθη ότι σῶμα ιθαγενῶν περιέτρεχε τὰ περίξ τής πόλεως. Επί τή αιτήσει μου, μοι άνετέθη να τους καταδιώξω, και ή έλπίς μοι επανήλθεν. Έκει θα εύρίσκον τώ τέλος τῶν πόνων μου. Άπαξ έτι ήπατήθη, δέν εύρον την σωτηρίαν, ήν εξήτουν. Θα ήμην τόσον ευ-

τυχής, αποθνήσκων ως πρέπει να αποθάνη εις στρατιώτης, με μίαν σφαίραν εις τὸ στήθος.

Καὶ αὐτὸ ἦτο ὑπερηφάνεια. Ὁ Θεὸς δὲν ἠθέλησε νὰ πρῆγματοποιηθῇ ἡ ἐλπίς μου αὕτη, ὡς πάντοτε εἶχε δίκαιον, διότι οὕτω θὰ ἀπέθνησκον καταρώμενος ὑμᾶς καὶ δὲν ἔπρεπε.

Τὴν ἐπομένῃ τῆς ἐν Τανακάριβη ἐπανόδου μου εἰσηρχομένην εἰς τὸ νοσοκομεῖον καὶ ἀμέσως εἶδον μετ' ἀπειροχάρως, ὅτι ἤγγιζε τὸ τέλος, ὅτι δὲν θὰ ὑπέφερον πλέον.

Ἐπ' αὐτῆς τῆς κλίνης τοῦ νοσοκομείου, ὡς πανταχοῦ, ἐσκεπτόμην, περὶ ὑμῶν, ἐπανέκτιον πᾶσαν τὴν ζωὴν μου, ἀφ' ἧς ἡμέρας σὰς ἐγνώρισα, καὶ μικρὸν κατὰ μικρὸν ἐνόησα ὅτι δὲν εἴσθε ἔνοχος, ὅτι ἐγὼ μόνος εἶχον ἄδικον. Πρῶτον, δικτὶ νὰ ἀναχωρήσω; Αὐτὸ ἦτο τὸ πρῶτον σφάλμα μου, ἄλλως δὲ σεῖς ποτὲ δὲν με ἠγαπήσατε, αὐτὸ δὲν ἐπιδέχεται συζητήσεις, καὶ ἡρώτων ἐμαυτὸν διὰ ποίας πλάνης τῆς καρδίας καὶ τοῦ νοῦς ἠδυνήθη νὰ ἐκλάβω δι' ἔρωτα, ὅτι δι' ὑμᾶς δὲν ὑπῆρξεν ἡ ἀπλὴ φιλαρέσκεια, ὅτι δὲν ἦτο ἡ ἀπλοῦν flirt, καὶ ἡσχύνθη δι' ὅσας κακὰς σκέψεις ἔσχον περὶ ὑμῶν.

Πόσον ἀνόητον θὰ με θεωρήσατε, ἀλλ' αὐτὸ συνέβη, διότι ἤμην ἀμαθής, ἀφελής, εἰς ἄγριος, ἀνατραφεὶς εἰς τὴν ἐξοχὴν, εἰς τοὺς ἀγρούς, εἰς τὰ δάση. Τὸ flirt εἶναι λέξις νέα, ἣν δὲν ἐγνώριζον, ἀφ' οὗ ποτὲ δὲν εἶδον νὰ παίζουσι οὕτω με τὴν ἀγάπην.

Ἴδου ἡ ἀπολογία μου, δεσποίνης, μή με περιφρονεῖτε. Ἴσως θὰ ἔπραττον καλλίτερον, ἐὰν δὲν σὰς ἔγραψον, θὰ ἐλυπεῖσθε τότε διὰ τὸν θάνατόν μου καὶ εἶμαι βέβαιος, ὅτι θὰ εὐχαριστεῖσθε, ἐὰν συνεφιλιώμεθαι μετὰ τὴν ἐπάνοδόν μου. Ἡ πληγὴ θὰ ἐπωλοῦτο καὶ θὰ ἤρχιζαμεν νέον flirt! Σήμερον τί θὰ σκέπτεσθε;

Καὶ ἐν τούτοις δὲν ἠθέλον ν' ἀποθάνω, χωρὶς νὰ σὰς ἀποχαιρετήσω, χωρὶς νὰ σὰς συγχαρῶ καὶ σὰς ἐκφράσω τὰς εὐχὰς μου, καὶ δὲν θὰ ἠδυνάμην νὰ τὸ πράξω χωρὶς νὰ ἐξομολογηθῶ, χωρὶς νὰ σὰς τὰ εἶπω ὅλα.

Ἴδου ὅτι τὸ ἔπραξα καὶ θὰ μου συγχαρήσατε, εἶμαι βέβαιος, τὴν ὑπερηφάνειάν μου, τὴν ἀγνοίαν μου, τὴν ἀνοησίαν μου. Ἡ τελευταία μου εὐχὴ θὰ εἶναι ὑπὲρ τῆς εὐτυχίας σας. Νὰ ἀποκτήσετε τέκνα, τὰ ὅποια θὰ εἶναι ὠραῖα ὡς σεῖς. Ἄλλ' ἐν θὰ ἔχητε κόρας, ἀπαγορευσατέ τας τὸ flirt, ὡς παιγνίδιον ἐπικίνδυνον καὶ δι' ἐκείνας καὶ διὰ τοὺς ἄλλους καὶ οὕτω θὰ τὰς σώσητε ἀπὸ πολλὰς τύψεις.

Εἶναι ὠραῖον νὰ ἀποθνήσκῃ τις με τὴν συνείδησιν ἡσυχον. Ἀναμένω τὸν θάνατον ἀνυπομόνως καὶ τῷ μειδιῶ ὡς πρὸς φίλον. Λέγουσι ὅτι ἡμέραν τινὰ ὅλοι θὰ συναντηθῶμεν ἐκεῖ ἐπάνω, λοιπόν, δεσποίνης, πιθάνον νὰ ἐπανιδωθώμεν, ἀλλ' ἐκεῖ ἐπάνω δὲν ὑπάρχει flirt!

(Κατὰ τὸ γαλλικόν)

Ὀλγα Κουζνετς.

ΤΑ ΕΚΘΕΤΑ ΚΑΙ Η ΑΓΙΑ ΦΙΛΑΝΘΡΩΠΙΑ

Κι' ἂν ἡ σκληρὴ ἡ μάττα μας μᾶς ἔρριξε στὸν δρόμο, Ὀλόγυμα, χωρὶς ποτὲ στὴ γλῶσσά μας νὰ στάξῃ σταλαμματα ἀπ' τὸ γάλα τῆς κι' ὁ ἄπονος πατέρας, ὅπου μᾶς ἔφερε στὴν γῆ, ποτὲ του δὲν μᾶς εἶδε! Ἄχ! ὁ Θεὸς τοῦ εὐσπλαχνοῦ Χριστοῦ μας ὁ Πατέρας τὰ πλάσματά Του νὰ χαθοῦν δὲν ἄφησε τ' ἀθῶα.

Μᾶς ἔστειλε ἀπὸ στοργὴν γεμάταις ἀδελφούλαις, ποῦ μὲ τ' ἀβρὰ χεράκια τους φορέματα μᾶς κόφτουν καὶ κάθονται ὠραῖς πολλαῖς μ' ἄγια φιλιανθρωπία, κι' ὑπομονή, ποῦ δὲν εἶχε ἡ ἀπορὴ μας μάττα! καὶ ράφτουνε τ' ὀλόγυμα κορμί μας νὰ σκεπάζουσι γὰ νὰ βαστοῦμε στὴν ζωὴ χειμῶνα, καλοκαίρι.

Ὡ! καὶ πατέρα ὁ Θεὸς μᾶς ἔστειλε ὁ Ἄγιος, πατέρα, π' ὄχει μιὰ καρδιά μετὰ ἄχαρη πλασμένη, ποῦ ν' αἰ γυατρός καὶ χριστιανὸς σφιχτὰ ἀδελφωμένος, ὦ! εἶν' αὐτός, ποῦ νοιάζεται γὰ μᾶς τ' ἀπορριχμένα! καὶ σὲ μαργάταις χριστιαναῖς καλαῖς μᾶς παραδίει μέσα στὰ ξέτρα στήθια τους τὸ γάλα νὰ μᾶς δίουν. Μὰ καὶ μαργουὶ! ἀθάνατη, μάττα χαριτωμένη, μᾶς ἔδωκε ὁ Πλάστης μας, τὴν ἄγια Ἐκκλησιά μας ποῦ σ' αὐτὴν κάθε χριστιανὸς ἄγια φιλιανθρωπία δίει ὀλίγο ἢ πολὺ γὰ μᾶς τ' ἀπορριχμένα!

Ὡ Πλάστη μας! ποῦ τὰ πουλιὰ χωρὶς νὰ σπείρουν τρέφεις, καὶ εἰς ἐμᾶς τὰ δόστουχα τόσα καλὰ χαρίζεις, Συγχώρα κείτους τοὺς σκληροὺς καὶ ἀσπλαχνοὺς γιουρούς μας. καὶ γώτιζε ἄλλους πολλοὺς νὰ μὴ τοὺς μιμηθοῦνε! Κι' αὐτούς, ποῦ εἶν' ἀληθινοὶ γοργοὶ μας καὶ προστάταις, εὐλόγα τους καὶ δίει τους ζωὴ εὐτυχισμένη.

Ἐν Κων(πόλι)

Σ Ν. Λεοντιάς

Η ΑΒΡΟΤΗΣ ΕΚΛΕΙΠΕΙ

Ἄς μὴ φανῇ παράδοξος ὁ τίτλος. Ἡ ἀβρότης τῶν κυριῶν πρὸς τὰς κυρίας πάσης θέσεως καὶ πάσης ἡλικίας διατρέχει τὸν κίνδυνον νὰ ἐκλείψῃ, ἔνεκα τῆς ἀφελούς δηθεν μεταξὺ τῶν δύο φύλων οἰκειότητος, ἧτις ἐγενεῖτο τοῦ συρμοῦ κατὰ τὰ τελευταῖα ταῦτα ἔτη.

Νομίζω ὅτι ἡ οἰκειότης δὲν εἶναι ὁ μόνος λόγος τῆς ὀσμῆρας ἐκλείπουσας ἱπποτικῆς συμπεριφορᾶς τοῦ ἰσχυροῦ πρὸς τὸ ὠραῖον φύλον. Ἐφ' ὅσον αἱ γυναῖκες ἀναπτύσσονται καὶ μορφώνονται πνευματικῶς ἐξ ἴσου μετὰ τοὺς ἀνδρας, ἐφ' ὅσον οὗτοι πείθονται ὅτι αἱ γυναῖκες πᾶν ἄλλο ἢ ἀσθενέστεραι καὶ ἀνικανώτεραι αὐτῶν εἶναι, ἐπὶ τοσοῦτον αἰσθάνονται καὶ ὀλιγώτερον τὴν ὑποχρέωσιν νὰ παρέχωσι πρὸς τὸ ἀσθενὲς φύλον τὰς μικρὰς φιλόφρονας περιποιήσεις, αἵτινες ἀπετέλουσι τὴν ἀβρότητα, τὴν galanterie, τὴν κανονίζουσαν τὰς σχέσεις τῶν ἀνδρῶν μετὰ τῶν γυναικῶν ἐν τῇ κοινωσίᾳ.

Ἄλλ' εἶναι ἀρὰ γε μεγάλη δι' ἡμᾶς ἀπώλεια ἡ κατάργησις τῆς ἀβρότητος αὐτῆς, ἧτις εἶχε κατακτήσει ἐντελῶς τυπικῆ, περιοριζομένη εἰς τὴν παρὰχώρησιν μιᾶς θέσεως εἰς τὸ τράμ, ἢ εἰς τὴν δικτύωσιν φιλοφρονήσεων κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἤττον εὐλιχρινῶν, ἢ εἰς τὴν προσφορὰν καθίσματος ἢ εἰς μικρὰς καὶ ἀσημάντους ὑπηρεσίας, τὰς ὁποίας πολὺ εὐκόλως πᾶσα κυρία δύναται καὶ αὐτοπροσώπως νὰ ἐκτελέσῃ;

Πρὶν δὲ ἐκφέρωμεν τὸν ἐπικίνδυνον αὐτὸν τῆς ζενικῆς ταύτης συνθηλαίας, ἃς ἐξετάσωμεν αὐτὴν διαγράφουσαι ἀκριβῶς τὰ ἔρια, τὰ ὅποια κανονίζουσι τὴν ἀβρότητα. Ἐπειδὴ δὲ τὸ τοιοῦτο εἶναι ζήτημα ἀντιλήψεως ἡμῶν τῶν κυριῶν θὰ

παρεκάλουν τὰς κυρίας καὶ δεσποινίδας, αἵτινες θὰ ἀναγκώσουν τὰς γραμμάς ταύτας, νὰ ἀπαντήσουσι εἰς τὴν ἐρώτησίν μου, ἐὰν νομίζω ἀπώλειαν διὰ τὸ φύλον μας τὴν διαγραφὴν τῆς ἀβρότητος τῶν κυριῶν πρὸς τὰς κυρίας ἀπὸ τοῦ βιβλίου τῆς ἐθιμοτυπίας καὶ ἀπὸ τὴν σύγχρονον ἐν γένει ζωὴν.

Αἱ γυνῶμαι τῶν κυριῶν, δημοσιευόμεναι, θὰ προκαλέσωσι συζήτησιν, ἐξ ἧς θὰ ἀποδειχθῇ βεβαίως τὸ ἀναγκαῖον ἢ μὴ τῆς διατηρήσεως τῆς συνθηλαίας ταύτης.

Ἐλένη Γεωργιάδου

ΤΟ ΦΘΙΝΟΠΩΡΟΝ ΚΑΙ ΤΑ ΑΝΘΗ ΤΟΥ

Εἰς τὸ ὠραῖον μας κλίμα ἡ ἀνοιξιὰ βασιλεύει πολὺν καιρὸν μετὰ τὸ ἐνδυμὰ τῆς τὸ πράσινον καὶ ἀνοσπολισμένον καὶ ὅταν δὲ παρέλθῃ τὸ χρονικὸν διάστημα τῆς γοητευτικῆς περιόδου τῆς ἐξακολουθεῖ νὰ δανείζῃ ἀπὸ τὰ ἰδικά της κάλλη καὶ εἰς τὰς ἄλλας ὥρας τοῦ ἔτους, τὰς ὀλιγώτερον αὐτῆς προνομιοῦσους.

Τὸ θέρος στεφνωμένον μετὰ παπαροῦνας καὶ μετὰ χρυσιζοντας στάχεις, μετὰ ὑακίνθους καὶ μετὰ φύλια, διατηρεῖ ἀκόμη τὰ ρόδα καὶ τὰ μύρτα τῆς ἀνοιξέως, καὶ τὸ φθινόπωρον δ' ἀκόμη αὐτὸ μᾶς ἐπισκέπτεται μετὰ κύνιστρα ἀνθέων καὶ ἔχι μόνον μετὰ καρποὺς καὶ ὀπώρας, ὡς φαίνεται, σημαῖνον τὸ ὄνομα τοῦ. Ἄλλὰ τὰ ὀπωρικὰ ὡς τὰ ἄνθη φθίνουσι καὶ αὐτὰ ἐπὶ τέλος, ἔστω καὶ εἰς τὸ προνομιοῦχον αὐτὸ κλίμα μας, περισσότερο μάλιστα παρὰ εἰς ἄλλους ψυχροτέρους τόπους, ὅπου ἡ τελειοποιηθεῖσα καλλιέργεια καὶ ἡ τεχνητὴ θερμοκρασία τὰ διατηροῦν ἀμειψιότατα τὸ φθινόπωρον.

Εἰς ἡμᾶς τὸ φθινόπωρον ἐρμηνεύει ἀκριβῶς τὴν γλῶσσαν

ΕΠΙΦΥΛΛΙΣ

PAUL BOURGET

ΣΑΪΔΑ

Ἐκεῖ ἔπαιξε μέχρι τοῦ μεσονυκτίου, προσθέτων εἰς τὸν δηλητηριασμένον μεταμεσημβρινὸν βίον του ἐν δηλητηρίῳ ἰσχυρότερον ἀκόμη διὰ δολοφόνον ὡς τὸ κλίμα αὐτό, τὸ τοῦ οἰνοπνεύματος. Πρόσθετος ὅτι τὰς ἡμέρας τῆς ἐλευθερίας του ἀφιέρωνε τακτικῶς εἰς τὰ ἐπικίνδυνα κυνήγια, τὰ ὅποια ἐπιτρέπει ἡ χώρα. Ἐφόνευσεν δύο ἢ τρεῖς λεοπαρδάλεις, αἱ ὁποῖαι περιεφέροντο εἰς τὸν Ἀντιλίβανον, πολλὰς ἄρκτους, ἐν ζεύγος ὑαίνων εἰς τὸ ὄρος Θαβῶρ... Ὑποθέτω ὅτι δὲν θὰ εὐρίσκησιν πλέον τὸν ἄνθρωπον αὐτὸν τὸσον κοινόν, ὅσον πρὶν.

Πολὺ ὀλιγώτερον βεβαίως. Ἄλλὰ ἡ εἰκὼν ἀκριβῶς τοῦ συζύγου, τὴν ὁποῖαν μοῦ κάμνεις, δὲν δικαιολογεῖ ἐκ τῶν προτέρων πᾶσαν παρεκτροπὴν τῆς γυναικός...

Αὕτη ἦτο ἡ γυνὴ καὶ τῶν περισσοτέρων γαλλικῶν οἰκογενειῶν τῆς πόλεως... Διὰ τὴν παρεκτροπὴν ὁ ἄνθρωπος αὐτός, ὁ νυμφευθεὶς ἐξ ἔρωτος τὸσον νέος τὴν γυναῖκα αὐτὴν, ἡ ὁποῖα ὡς πρότερον τοῦ ἔφερε μόνον τοὺς ὠραίους ὀφθαλμοὺς τῆς καὶ τὰ χρυσατὰ μαλλιά— δύο μόλις ἔτη μετὰ τὸν γάμον του καὶ μάλιστα εἰς τὸν ζέον αὐτὸν τόπον, εἰς τὸν ὅποιον κατ' ἀνάγκην συσφίγγονται τὸσον οἱ οἰκογενεακοὶ δεσμοί, θὰ ὑπῆρχε βεβαίως σοβαρὰ τὰς αἰτίαι. Ἐν τούτοις δὲν εἶχεν ἄλλην ἐρωμένην καὶ ἡ νέα σύζυγός του οὐδεμίαν εἶδεν ἀφορμὴν εἰς κακολογίας.

τῆς φύσεως, διότι ἡ θεὰ μόνη τῶν δροσερῶν καρπῶν, οὗς παραθέτομεν σήμερον εἰς τὰς τραπέζας μας, μᾶς ἀναγγέλλει ὅτι ἡ φύσις ἐξήντηλησε τὰ τελευταῖα πρὸς ἡμᾶς εὐεργετήματα τῆς. Ἄλλ' αἴφνης ἐνῶ τὰ μακραμένα τῶν ροδακινῶν χρώματα καὶ αἱ πλασθαρὰ τῶν σταφυλῶν σάρκες μᾶς ἐμπνέουσι τὴν μελαγχολίαν τῆς στερήσεως τῶν ὠραίων καὶ εὐχύμων τούτων καρπῶν ἢ χλωρῆς καὶ πάλιν ἢ προνομιοῦχος ἢ ἐλληνηκὴ νέα μᾶς παρουσιάζει κάλλη, εἰς νέους κόσμους ἀνθίων ἀνείρων βυθίζει τὴν φαντασίαν μας. Ἐνεκλιμάτισε βαλμηδὸν καὶ κατ' ὀλίγον τὴν χλοὴν καὶ τὰ φυτὰ θερμότερον κλιμάτων εἰς τὴν χώραν μας, ἐφωδιασμένη δὲ μετὰ τὸν πλοῦτον αὐτὸν στολίζει τοὺς ἀνθῶνας καὶ τὰ ἀγροκήπια, τὰς αἰθούσας καὶ τὰ θερμοκήπια μας μετὰ τὰ ἄνθη τοῦ φθινοπώρου.

Τὸ σκηπτρον τῶν ἀνθέων αὐτῶν κατέχει ἐν ταπεινῶν ἀνθῶν, τὸ ὅποιον δὲν εἶναι πλούσιον οὔτε εἰς χρώματα, οὔτε εἰς σχήματα. Ὁ ρεζεντάς, ὁ ὁποῖος ἔχει πατρίδα τὴν Αἴγυπτον, καὶ τοῦ ὁποῖου τὸ ἄρωμα ὁ μέγας φυτολόγος Λινναῖος παρομοιάζει πρὸς τὸ τῆς ἀμβροσίας τῶν ἀρχαίων θεῶν. Ὁ ρεζεντάς ἀνθεὶ βεβαίως καὶ τὴν ἀνοιξίαν καὶ τὸ θέρος, ἀλλὰ τὸ φθινόπωρον εὐρίσκειται εἰς τὴν ἀκμὴν του μετὰ τὸ γλυκύ του ἄρωμα, τὸ ὅποιον εἶναι κατ' ἐξοχὴν ἰσχυρὸν τὴν πρῶικν καὶ τὴν ἐσπέραν. Εἶναι τὸ ἄνθος τοῦ σπητιοῦ ὁ ρεζεντάς, ὁ ὁποῖος ἀνθεὶ χωρὶς θωπείας καὶ εἰς τὰ θερμοκήπια τῶν μεγαλοπρεπῶν μεγάρων καὶ εἰς τὰ παράθυρα τῶν πτωχικῶν οἰκισκῶν.

Τὸν ρεζεντα εἰς ἄλλους τόπους, ὅπου καλλιερгоῦνται καὶ τελειοποιοῦνται ὅλα τὰ ἄνθη τὸν ἐκκαλιέργησαν καὶ ἐτελειοποίησαν, ὥστε νὰ εἶναι σήμερον θάμνος ἰσχυρός. Ἄλλὰ οὔτε τὸ ἐνδυμὰ του τὸ ταπεινόν, οὔτε τὸ μεθυστικὸν ἄρωμα του δὲν κατὰθῆσαν εὐτυχῶς νὰ τὸν μεταβάλλουν. Καὶ οὕτω

Ἦτο μόνον γυνὴ τοῦ κόσμου, συνεχῶς καὶ καθ' ὑπερβολὴν ἐκτὸς τοῦ οἴκου τῆς, τὸν ὅποιον ἐφαίνετο μισοῦσα. Ἡ ζωὴ αὐτῆς, ἡ ἐκτὸς τοῦ οἴκου συνωδύετο μετὰ τὴν ἐκ μέρους τῆς νέας γυναικὸς ἐπιφυλακτικότητά, καὶ εἰς τὰς ἐπισκέψεις καὶ εἰς τὰς ἐσπερίδας, εἰς ἃς ἐφοῖτα, ἐφαίνετο ἐπιφυλακτικὴ, ὥστε εἰς οὐδένα ἐπῆλθεν ἡ ἰδέα νὰ κινήσῃ τὴν προσοχὴν τῆς ἢ καὶ νὰ τὴν ἐρωτεύσῃ. Τὴν εἶδες ἐν τούτοις καὶ εὐθυμον πρὸ ὀλίγου ἀκόμη;

— Δὲν εἶχαν παιδιὰ; ἠρώτησα.

— Ὅχι καὶ ἡ ἔλλειψις αὐτῆς παιδιῶν ἦτο ἐπίσης, ὡς ὑπέθετον, αἰτία τῆς μεταξὺ τῶν συζύγων ψυχρότητος. Πολλοὶ ἄνδρες νυμφεύονται μόνον διὰ νὰ ἀποκτήσουσι παιδιὰ, ἢ μᾶλλον υἱόν καὶ δὲν συγχωροῦν εἰς τὴν γυναῖκα τῶν τὴν ἀπογοήτευσιν αὐτὴν τῆς πατρότητος. Καὶ ὅμως ὁ Rodier δὲν ἀνῆκεν εἰς τὴν κατηγορίαν αὐτὴν. Ἄλλ' εἰπέ μου σὺ ὁ ψυχολόγος, πιστεύεις ὅτι παρανοήσεις οὐσίπιδεις δύναται νὰ ὑπάρξωσι καὶ νὰ παραταθῶσι πολὺν καιρὸν μετὰξὺ ἀνθρώπων, οἵτινες ζοῦν ὑπὸ τὴν αὐτὴν στέγην, τρώγουσι εἰς τὴν αὐτὴν τραπέζαν, ἀναπνέουσι τὸν αὐτὸν ἀέρα, ἔχουσι τὰ αὐτὰ συμπερόντα καὶ τὰς αὐτὰς ἀνάγκας καὶ... οἱ ὁποῖοι ἀγαπῶνται;

— Βεβαίως τὸ πιστεύω. Αἱ παρανοήσεις μάλιστα αὐταὶ ἀποτελοῦν τὴν κυριωτάτην αἰτίαν τῶν δυστυχῶν τῆς οἰκογενείας.

Ποσάκις εἰς πατῆρ, ὅστις ἠγάπα τὸν υἱόν του καὶ ἠγαπᾶτο παρ' αὐτοῦ ἀποθνήσκει, πεπεισμένος περὶ τῆς ἀχαριστίας τοῦ τέκνου του, ἀγνοῶν ὅτι ὁ υἱὸς οὗτος ἔμεινε μετὰ τὴν καρδίαν συντετριμμένην διὰ τὴν ἀδιαφορίαν καὶ ψυχρότητα τοῦ πατρός του.

Καὶ αἱ μητέρες μετὰ τῶν θυγατέρων των καὶ οἱ ἀδελφοὶ μετὰ τῶν ἄδελφῶν... Τὸ ἀδύνατον νὰ φανῇ τις ὁποῖος εἶναι πραγματικῶς, ἡ ὀδυνηρὰ ψυχρότης πρὸς ἐκείνους ἀκριβῶς, οὗς ἀγαπᾶ τις ὑπὲρ πᾶν ἄλλο, ἀποτελοῦν τὴν κοινήν τύχην ὄλων τῶν δειλῶν καὶ τρυφερῶν ὄντων. Ποσάκις πικρίας ὑπὸστάμεθα, ἀπὸ τῶν ὁποίων θὰ εἴμεθα ἀπηλλαγμένοι, ἐὰν ἠδυνάμεθα νὰ βλέπωμεν τὰς ψυχὰς, ὡς βλέπομεν τὰ σώματα....

— Καὶ δὲν προσθέτεις ὅτι ἡ ἀγάπη, ἧτις ὄρειλε νὰ συντελεθῇ, ὅπως διαβλέπη τις καὶ τὰ ἔργα τῆς ψυχῆς, συντελεῖ εἰς τὸ νὰ συντελεθῇ

ἔμεινεν ἡ εἰκὼν καὶ τὸ σύμβολον πάσης ταπεινόφρονος καί γενναίας ψυχῆς. Ἡ ἄνθησις τοῦ ἡ ἰσχυρὰ καὶ ἀκατάβλητος ἀνθίσταται εἰς τὰ ζωηρὰ φύχη, ὅπως ἡ ἀληθινὴ καλωσύνη ἀντιμετωπίζει ἀμείωτος πᾶσαν ὕβριν καὶ πᾶσαν ἀχαριστίαν.

Προτιμᾶτε λοιπὸν τὸν ρεζεντὰ ἀπὸ τὰ θερυβωδῆ καὶ ἐπιδεικτικὰ ἄνθη τῶν θερμοκηπίων. Σπειράτε τον παντοῦ καὶ εἰς γλάστρας καὶ εἰς δοχεῖα καὶ εἰς τοὺς κήπους σας, ἀφοῦ τόσον ὀλίγον ἀπαιτητικὸς εἶναι καὶ τόσον ὠραῖον χύνει ἄρωμα. Τοποθετεῖτε τον εἰς δέσμη, ὅχι εἰς βάζα φαίντιανὰ καὶ πορσελάνας, ἀλλ' ἀπλῶς εἰς κρυστάλλινον δοχεῖον, εἰ δυνατὸν εἰς σχῆμα κέρατος ἢ εἰς ποτήριον.

Ταπεινὸς αὐτός, ταπεινὸν θέλει πλάσιον. Ἐὰν τοῦ ἀλλάζετε τὸ νερὸν του καθ' ἐκάστην, δύνασθε νὰ διατηρήσῃτε μίαν δέσμη ρεζεντὰ ὀλύκληρον ἐβδομάδα. Καὶ μέσα εἰς πιάτο βαθύ, μὲ τοὺς μίσχους εἰς τὸ νερὸν καὶ τὰ ἄνθη πρὸς τὰ ἔξω σχηματίζετε ὠραῖον στόλισμα διὰ δωμάτιον ἐργασίας, διὰ μικρὰν αἴθουσαν διὰ γραφεῖον κόρης. Τοποθετημένος εἰς φύλλα βιβλίου ἢ καὶ εἰς τὰ ἐμαρία τῶν ἐνδυμάτων μεταδίδει τὸ γλυκύ του ἄρωμα. Ἀλλὰ μὴ τὸν θέσητέ ποτε εἰς τὰ στήθη σας, κυρία μου, διότι μαραίνεται ἀμέσως.

Φιλανθῆς

ΠΑΡΘΕΝΑΓΩΓΕΙΟΝ ΜΑΡΙΑΣ ΒΕΛΛΗ ΟΔΟΣ ΠΕΙΡΑΙΩΣ

Τὸ ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Πειραιῶς Παρθέναγωγεῖον τῆς κ. Μαρίας Βελλῆ δέχεται εἰσέτι μαθητριάς πρὸς ἐγγραφὴν καθ' ὅλον τὸν Ὀκτώβριον καὶ Νοέμβριον. Τὸ Παρθέναγωγεῖον τοῦτο μὲ καθηγητὰς καὶ διδασκαλίσσας ἐπιμελῶς καὶ ἄριστα κατηρητισμένας ἀνταποκρίνεται πληρέστατα εἰς τὸν προορισμὸν του καταρτίζον ἄριστα τὰς ἐμπιστευμένας εἰς αὐτὸ μαθητριάς.

αὐτὴν, ἀπήντησεν ὁ Ἥλιος. Λοιπὸν τοιαύτη παρανόησις ἐχώριζε τὸν Rodier ἀπὸ τὴν γυναῖκά του, ὡς ἐκ τοῦ σφάλματος καὶ τῶν δύο των. Ὁ Rodier ἦτο κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ γάμου των ζηλότυπος μέχρι μωρίας, μέχρι ταπεινώσεως, μέχρι παραφροσύνης. Αὕτη ἐξανέστη, διότι ἦτο υπερήφανος καὶ δὲν ἐφαντάζετο πῶς δηλητηριάζει τὸν χαρακτήρα τοῦ ἀνδρὸς ἢ ζηλοτυπία, πόσον φθείρει καὶ καταστρέφει πᾶσαν εὐγενῆ τῆς καρδίας ὁρμήν. Ἀντέταξε λοιπὸν σπουδαίαν εἰς αὐτὸν πεισμονήν. Αὕτη, ἡ τόσον ὀλίγον φιλάρεσκος, ἔγεινε τοιαύτη, ἀπλῶς ἀπὸ ἐκδίκησιν. Ὅχι βεβαίως φιλάρεσκος διεφθαρμένη, ἀλλ' ἐπίτηδες χορεύουσα εἰς μίαν συναναστροφὴν κατ' ἐπανάληψιν μὲ τὸν αὐτὸν χορευτὴν, δεχομένη ἄνθη παρ' ἄλλου—τὰ ὅποια ἔρριπτε βραδύτερον ἀλλὰ τὰ ὅποια τῆ προσέφερε τις, πρὸς τὸν ὁ σύζυγός της διέκειτο δυσμενῶς. Καὶ οὗτος ὑπὸ τὸ κράτος φρικωδῶν ὑπονοιῶν νὰ παραφέρεται ὡς τρελλός, νὰ γίνεταί σκαιός, βάρβαρος, βασιανιστικὸς καὶ τέλος, ἐν ἀγνοίᾳ τῆς συζύγου του, νὰ ἀποφασίσῃ νὰ δεχθῆ θέσιν εἰς τὸ ἄκρον αὐτοῦ τοῦ κόσμου καὶ νὰ τὴν φέρῃ ἐδῶ ἐκοῦσαν ἄκουσαν, μόνον καὶ μόνον διὰ νὰ τὴν ἀπομακρύνῃ τοῦ κόσμου, διὰ νὰ τὴν ἀπομονώσῃ, διὰ νὰ τὴν ἀποσπάσῃ ἀπὸ παντός ὅ,τι ἠγάπα, ἀπὸ τὸν τόπον τῆς γεννησέως της, ἀπὸ τὴν οἰκογένειάν της, ἀπὸ τοὺς φίλους της, ἀπὸ τὸν φανταστικὸν ἀντίζηλον, ὅστις δὲν ὑπῆρξεν ποτέ. . . . Ὑπήκουσε μετὰ πόσης ὀργῆς καὶ μανίας καὶ κατόπιν τίνων σκηνῶν, τὸ φαντάζεσται. Ἦθελα νὰ ἐβλεπες τοὺς δύο αὐτοὺς υπερηφάνους, προσβεβλημένους ἀμοιβαίως εἰς τὸν ἔρωτά των καὶ φυλακισμένους εἰς τὴν ἐξορίαν αὐτῆς τῆς Ἀνατολῆς, τὸν ἕνα ἀντιμέτωπον πρὸς τὸν ἄλλον. Τὴν γυναῖκα μνησικακοῦσαν, μεθ' ὅλην τὴν πρὸς αὐτὸν ἀγάπην της καὶ ἀποφασισμένην νὰ μὴ συγχωρήσῃ ποτέ τὸν ἄνδρα, πεπεισμένον ὅτι δὲν ἀγαπᾶται καὶ δι' ἄλλους τὸν ἀντικατέστησεν εἰς τὴν καρδίαν της. Δὲν ἠδύνατο βεβαίως νὰ ζηλοτυπῆ πλέον ἐδῶ, μὲ τὴν ζωὴν, ἣν διῆγε τόσον μακρὰν τῆς Γαλλίας, ἀλλ' ἐμαίνετο διὰ τὴν σιγὴν καὶ τὴν μελαγχολίαν τῆς συζύγου του, ἣν ἐξελάμβανεν ὡς θανάσιμον θλίψιν, διὰ πρᾶγμα, τὸ ὅποσον ἠγγόνει καὶ τὸ ὅποσον τοῦ ἔφθειρε τὴν ζωὴν. Σὰς μέμφονται ὅλους σὰς ὅτι κἀμνετε μεγάλην κατὰ χρῆσιν τοιούτων αὐ-

ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΟΝ ΓΥΝΑΙΚΕΙΩΝ ΦΟΡΕΜΑΤΩΝ

Ἡ κ. Ἐμκέ, ράπτρια πτυχιούχος Ἑρωπαϊκῶν ἐργοστασίων, μετὰ μικρὰν ἐξ' Ἀθηνῶν ἀνά τὴν Ἑυρώπην ἀπουσίαν ἐπανελθοῦσα, ἴδρυσεν καὶ πάλιν νέον ἐργοστάσιον ραπτικῆς ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Ἐρμοῦ ἀρ. 51.

Ἡ παλαιὰ πολυπληθὴς πελατεία τῆς κ. Ἐμκέ, θὰ τὴν εὖρη πάντοτε πρόθυμον εἰς ἐκτέλεσιν πάσης παραγγελίας φορεμάτων καὶ ἐπανωφορίων, πᾶσα δὲ κυρία προσερχομένη εἰς τὸ ἐργοστάσιόν της δύναται νὰ ἔχη τὴν βεβαιότησα ὅτι εἰς πᾶσαν παραγγελίαν της θὰ εὖρη εἰς συνδυασμὸν τὴν καλαισθησίον μὲ τὴν δεξιότητα καὶ τὴν οἰκονομίαν.

Ἄδὸς Ἐρμοῦ ἀριθ. 51.

Παρακαλοῦνται θερμῶς αἱ κ. κ. συνδρομητριάς αἱ καθυστεροῦσαι μέχρι σήμερον τὰς συνδρομάς των νὰ σπεύσουν ἐπὶ τέλους νὰ ἀποστείλουν αὐτάς. Τὴν αὐτὴν παράκλησιν ἀπευθύνομεν καὶ πρὸς τὰς κ. ἀνταποκριτριάς ὡς καὶ πρὸς τοὺς κ. ἀνταποκριτὰς μας νὰ ἐπισπεύσουν τὴν εἰσπραξίν καὶ ἀποστολὴν τῶν καθυστερουμένων, διότι ἡ ἀταξία αὐτῆ τῶν εἰσπράξεων καταντᾷ ἀνυπόφορος

ΥΠΟΔΗΜΑΤΟΠΟΙΕΙΟΝ ΤΗΣ ΑΓΛΗΣ Ι. ΤΣΑΜΗ.

Ἄδὸς Γεωργίου Σταύρου ἀρ. 45.

Μὲ νέα δέρματα, μὲ νέα ὑλικά ἀρίστης ποιότητος, μὲ κόπτην καὶ ἐφαρμοστικὴν Παρισινὸν ἀνεκαίνισε πάλιν τὸ ὑποδηματοποιεῖόν του ὁ κ. Ι. Τσάμης, ὁ ἀριστοτέχνης ὑποδηματοποιός, ὁ ἐξασφαλίσας τοιαύτην φήμην διὰ τὴν κομψότητα καὶ στερεότητα τῶν ὑποδημάτων των Κυριῶν, καὶ καταλέγων μεταξὺ τῶν πελατριῶν του, τὴν ἐκλεκτοτέραν μερίδα τῆς Ἀθηναϊκῆς κοινωνίας.

τοκτονιῶν εἰς τὰ μυθιστορήματά σας! Εἶναι αὐταὶ περισσότερον συχναὶ ἐν τῇ ζωῇ, ἢν καὶ ἀκούσοι καὶ ἀσυνείδητοι κατὰ τὸ πλεῖστον, ὅπως ἡ τοῦ παράφρονος αὐτοῦ ἀριστοῦχου τῆς πολυτεχνικῆς σχολῆς, ὅστις εἶχε καταντῆσει ἐξ ἀπελπισίας μέθυσος, καὶ χαρτοπαίκτης καὶ ἐπιδίωκε νὰ συντρίψῃ κάπου τὴν κεφαλὴν του, ἐνῶ ἠγάπα τὴν γυναῖκά του καὶ ἐλατρεῦετο παρ' αὐτῆς.

— Ἄς ἔσπαζε καλλίτερα τὸ χερί του ἢ τὸ πόδι του, ἀπήντητα, διότι οὐδὲν ἄλλο διαλύει τὰς παρανοήσεις καὶ τὰ δυσεξήγητα αὐτὰ προβλήματα, ὅσον ἔν' ἀδυστύχημα ἢ μία σοβαρὰ ἀσθένεια. Ἡ θεὰ φυσικοῦ πόνου τοῦ ἀγαπημένου προσώπου καταστρέφει πᾶσαν μνησικακίαν, ἀφαιρεῖ πάντα ἐνδοιασμὸν. . . .

— Αὐτὴν τὴν φορὰν ἔχεις δίκαιον καὶ εὐρὸς ἀληθῶς τὸ φάρμακον. Λοιπὸν ἡ ἐπικίνδυνος ἀσκήσις τῆς ἵππασίας παρὰ τῷ Rodier ἐφραίνετό τι πολὺ φυσικὸν εἰς χώραν, ἐν ἣ ὑπάρχουν ὡς ἐδῶ, τόσον θαυμασίοι ἵπποι. Κακὸς ἵππεὺς κατ' ἀρχάς, κατώρθωσεν ἐντὸς ὀλίγου χρονικοῦ διαστήματος νὰ ἵππεύσῃ ἐξόχως καὶ ἐπὶ τέλους νὰ μὴ θέλῃ ἢ ζῆτα δύστροπα, ἀνυπότακτα, παράδοξα καὶ εἰς τὰς κινήσεις καὶ εἰς τὰ ἄλλατά των. Εἶχεν οὕτω ἀγοράσει παρ' ἐνὸς Βεδουίνου, μίαν θαμασίαν λευκὴν ἵππον, μόλις τετραετῆ, τὴν ὅποσαν ὠνόμασε Σαϊδάν. Ἄν καὶ συνήθως ἦτο ἡμερος, ὡς ἀρνίον καὶ εὐφυῆς ὡς ἄνθρωπος, ὅταν τὴν ἠρέθιζέ τις καθίστατο ἀκράτητος, εἶχε δὲ φονεύσει μέχρι τῆς ἡλικίας ταύτης δύο ἀναβάτας, καὶ ἐκυκλοφόρει ἐναντίον τοῦ ζώου αὐτοῦ πρόληψις φοβερὰ ὅτι φονεύει πάντα ἀναβάτην. Ἐνεκα τούτου ὁ Rodier τὴν ἠγόρασεν ἀντὶ ἐνὸς τεμαχίου ἄτου, ἠγάπα δὲ ὡς τρελλός τὸ ζῶον αὐτό. Εἶδα μέχρι σήμερον πολλοὺς τολμηροὺς ἀναβάτας ἵππων, ἀλλ' οὐδεὶς μοῦ ἔκαμε τὴν ἐντύπωσιν τῆς περιφρονήσεως τοῦ θανάτου, ὅσον ὁ χονδρὸς αὐτὸς Νορμανδός. Ἄλλοτε ἐπῆδα ὑπεράνω ποταμῶν, ἄλλοτε χάνδακας ἀπειλητικὸς καὶ ἄλλοτε ὕψη, ἐπὶ τῶν ὀρίων διέτρεχε τὸν κίνδυνον νὰ κατασυντρίψῃ τὰ κόκκαλά του.

(Ἀκολουθεῖ).